

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a Mgr. Ivety Postulkové v právní věci

žalobkyně: **R. A.**, nar. XXX
sídlem XXX
zastoupena advokátem Mgr. Janem Boučkem
sídlem Opatovická 4, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2017, č. j. 40/2017-190-TAXI/3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým Ministerstvo dopravy (dále jen „žalovaný“) zamítlo její odvolání proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravních agend (dále jen „správní orgán I.

stupně“) ze dne 28. 3. 2017, č. j. MHMP 426936/2017 (dále také jen „rozhodnutí o pokutě“), kterým správní orgán I. stupně uložil žalobkyni pokutu ve výši 70 000 Kč za správní delikty (nyní přestupky) podle § 35 odst. 1 písm. g) a e) a podle § 35 odst. 2 písm. m) a n) dle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silniční dopravě“).

2. Námitky vznesené žalobkyní v žalobě lze rozdělit do následujících žalobních bodů:
3. *V prvním žalobním bodu* namítá žalobkyně, že uskutečněná přeprava prostřednictvím aplikace Uber není taxislužbou, proto nemohla být žalobkyně sankcionována za nesplnění povinností spojených s taxislužbou.
4. Žalobkyně poukazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 A 96/2015-38 a tvrdí, že v rozhodné době nebyla sdílená přeprava realizovaná prostřednictvím softwarové aplikace UberPop v Praze zákonným způsobem omezena. Pokud by soud nedospěl k závěru, že se jednalo o sdílenou přepravu, potom se podle žalobkyně jednalo o smluvní přepravu.
5. Žalobkyně blíže uvádí, že softwarová aplikace Uber splňuje požadavky ust. § 21 odst. 4 zákona o silničním provozu. Požadovaná písemná forma je zachována, neboť v aplikaci jsou v elektronické podobě zaznamenány identifikační údaje o odběrateli služby, o společnosti UBER, o dopravci, všechny údaje jsou zaznamenány nezaměnitelným způsobem.
6. Právní úprava uzavírání smluv je upravena v zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), podle něhož je možné uzavřít smlouvu ve prospěch třetí osoby, kdy aplikace Uber umožňuje, aby smlouva byla uzavírána ve prospěch dopravce, který ke smlouvě přistupuje. V daném případě je písemná forma v souladu s § 562 odst. 2 občanského zákoníku, neboť je zachována i při právním jednání učiněném elektronicky. V posuzovaném případě je smlouva uložena v datovém úložišti Uber.
7. Žalobkyně popsala průběh uzavírání smluv tak, že na počátku je poptávka odběratele služby na zajištění odvozu z místa A do místa B, po níž následuje nabídka odvozu s uvedením ceny – přibližnému rozpětí ceny a osoby realizující smlouvu. Odkliknutím příslušného políčka dochází k uzavření smlouvy. Na smlouvě sice není uveden podpis, ovšem projevít vůli k uzavření smlouvy lze i jinými způsoby (např. odkliknutím příslušného políčka), jak vyplývá z § 561 odst. 1 občanského zákoníku. Uvedeným postupem byla splněna i povinnost mít vozidlo vybaveno všemi smlouvami, na jejichž základě je přeprava prováděna.
8. *Ve druhém žalobním bodu* namítá žalobkyně, že v posuzovaném případě byla sankce stanovena v nepřiměřeně vysoké výši a uvádí příkladmo čtyři rozhodnutí žalovaného, z toho dvě vydaná v roce 2015 se sankcí původně ve výši 49 000 Kč a poté sníženou na výši 20 000 Kč z důvodu nepřiměřenosti, a dále na jedno rozhodnutí vydané v roce 2016 se sankcí ve výši 50 000 Kč a na jedno rozhodnutí vydané v roce 2017 rovněž se sankcí ve výši 50 000 Kč. Vzhledem k těmto rozhodnutím považuje žalobkyně jí uloženou sankci za nepřiměřenou, když vychází z toho, že šlo o obdobné případy.
9. Žalobkyně žádá, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

10. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvádí, že předmětem řízení bylo uložení sankce za porušení ust. § 9 odst. 2 písm. a), § 21 odst. 3 písm. e), § 21 odst. 3 písm. c) bodů 1 a 2 a § 21 odst. 3 písm. d) bodu 1 zákona o silniční dopravě a naplnění skutkových podstat správních deliktů podle § 35 odst. 1 písm. g) a e) a § 35 odst. 2 písm. m) a n) zákona o silniční dopravě. Uvedených deliktů se žalobkyně dopustila tím, že při přepravě formou taxislužby objednané přes aplikaci Uber poskytnuté dne 5. 10. 2016 nezajistila, aby ve vozidle byl doklad oprávnění k podnikání, aktuální výpis z evidence vozidel taxislužby, aby vozidlo bylo viditelně označeno jménem dopravce, a dále aby bylo vozidlo vybaveno měřicí soustavou taxametru a žlutou střešní svítilnou s nápisem TAXI, za což jí byla uložena pokuta ve výši 70 000 Kč.
11. K poukazu žalobkyně na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 A 96/2015-38 žalovaný uvádí, že s touto námitkou se vypořádal v odůvodnění napadeného rozhodnutí, na něž odkazuje. Nadto dodává, že skutkové okolnosti případu žalobkyně jsou odlišné od případu v soudem posuzované věci a soud se v rozsudku ani nezabýval stěžejní otázkou dané problematiky, a sice je-li možné při tvrzeném poskytování služeb nerespektovat zákon o silniční dopravě.
12. Za stěžejní považuje žalovaný ust. § 1 odst. 4 zákona o silniční dopravě, které připouští možnost spolujízdy, aniž by se jednalo o zákonem regulovanou taxislužbu, avšak za podmínky, že není prováděna za úplatu. O spolujízdu se jedná, pokud určitá osoba chce uskutečnit přepravu z místa A do místa B a nabídne jiným osobám, zda se nechtějí svěřit spolu s ní a přispět jí na náklady. Přeprava tak není poskytována za jízdné, nýbrž pouze za určité přispění na náklady. V posuzovaném případě osoba provádějící přepravu by nikdy bez poptávky zákazníka danou trasu v daném čase neabsolvovala, motivací osoby poskytující přepravu je výdělek a nikoli snaha snížit náklady na svou vlastní přepravu. Přeprava byla poskytnuta ve zcela standardní cenové hladině taxislužby.
13. K námitce, že žalobkyně uzavřela smlouvu o přepravě v souladu s požadavky ust. § 21 odst. 4 zákona o silničním provozu, zatímco žalovaný posoudil jednání žalobkyně jako „klasickou“ taxislužbu se všemi povinnostmi uvedenými v ust. § 21 odst. 3 zákona o silničním provozu, přičemž se žalobkyně dovolává jednotlivých ustanovení v občanském zákoníku, žalovaný uvádí, že zákon o silniční dopravě není postaven tak, aby si dopravce mohl vybrat, zda bude provozovat taxislužbu za použití taxametru či nikoliv a zda své vozidlo označí střešní svítilnou či ne. Zákon o silniční dopravě pouze umožňuje v ust. § 21 odst. 4 uplatnit výjimku z některých povinností za předpokladu existence předmětné smlouvy. Žalobkyně se mýlí, tvrdí-li, že právní úprava definuje elektronický podpis pouze v zákoně č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, tento zákon není platný a neplatil již v době provádění kontroly. Problematika elektronických podpisů je řešena v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014, které je přímo použitelným právním předpisem.
14. Ohledně žalobkyní uzavřené smlouvy o přepravě žalovaný dále uvádí, že povinnost identifikovat smluvní strany vyplývá z obecných právních principů. V daném případě však uzavřená smlouva neobsahuje identifikaci smluvních stran a tyto ani nevědí, s kým vstupují do právního vztahu. Faktura byla vystavena odběrateli jménem „Oldrich Němec“, ze spisového materiálu vyplývá, že žádný z cestujících není nositelem tohoto jména a žádné informace se o cestujících do aplikace Uber nezadávají. Nelze proto úspěšně tvrdit, kdo smlouvu na straně cestujících uzavřel. Žalovaný dospěl k závěru, že smlouva ve smyslu ust. § 21 odst. 4 zákona o silničním provozu nevznikla, a tudíž je třeba na žalobkyni pohlížet

jako na provozovatele „klasické“ taxislužby s veškerými povinnostmi, i když její vozidlo je zapsáno bez taxametru.

15. Zákodárce zamýšlel „výjimku“ obsaženou v ust. § 21 odst. 4 zákona o silničním provozu aplikovat zejména na situace, kdy cena nezávisí na ujeté vzdálenosti a jedná se o přepravu domluvenou předem, např. u pronájmu luxusních vozidel. V posuzovaném případě nabízí společnost Uber přepravy účtované podle vzdálenosti obyčejnými vozy. Ze své povahy Uber funguje jako běžný dispečink, který zprostředkovává uzavření smlouvy mezi dopravcem a cestujícím v řádu minut.
16. K námitce týkající se nepřiměřenosti uložené sankce a poukazu žalobkyně na dvě uložené pokuty v roce 2015, žalovaný uvádí, že v té době se jednalo o nový fenomén. Žalovaný upozorňuje, že každý případ je třeba posuzovat individuálně s ohledem na konkrétní okolnosti. V daném případě je žalobkyně podnikatelkou, která si zařídila veškeré potřebné náležitosti k tomu, aby mohla řádně provozovat taxislužbu. Následně tvrdila, že vykonává spolujízdu a neplnila zákonné požadavky. Dopustila se několika správních deliktů. V případech dopravců poskytujících přepravu přes aplikaci Uber jsou podle skutkových okolností s přihlédnutím k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem ukládány pokuty zpravidla v rozmezí 70 000 Kč až 100 000 Kč. Závěrem žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
17. Žalobkyně v replice setrvala na své argumentaci, že se na ni vztahují závěry obsažené v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 A 96/2015-38 a rovněž na své námitce, že se na ni vztahuje ust. § 21 odst. 4 zákona o silničním provozu, a proto nebylo její povinností označit vozidlo jménem dopravce, vybavit vozidlo žlutou střešní svítilnou s nápisem TAXI a vybavit vozidlo nápisem TAXI. Dále žalobkyně upozornila, že vozidlo SPZ 6P 34670 bylo v evidenci vozidel taxislužby zapsáno jako vozidlo, které není vybaveno taxametrem. Podle žalobkyně Městský soud v Praze dal adresátům právních norem vodítko chování při posouzení tohoto druhu dopravy.
18. Městský soud rozhodl věc bez nařízení jednání, neboť žalobkyně s takovým projednáním věci souhlasila a žalovaný ve lhůtě stanovené soudem nevyjádřil s projednáním věci bez nařízení věci nesouhlas (§ 51 s.ř.s.).
19. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
20. Městský soud v Praze rozhodl takto:
21. Dle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě „dopravce je povinen zajistit, aby v den, kdy je vozidlem taxislužby poskytována přeprava na základě předchozí písemné smlouvy, bylo toto vozidlo vybaveno všemi smlouvami, na jejichž základě je přeprava v právě probíhajícím dni prováděna, nebo jejich kopiemi. Smlouva musí obsahovat údaje o přepravovaných osobách, datu a trase přepravy a ceně za přepravu nebo způsob jejího určení a nesmí být uzavřena ve vozidle taxislužby nebo na jiném místě bezprostředně před zahájením přepravy. Při poskytování přepravy vozidlem taxislužby na základě předchozí písemné smlouvy se nepoužije odstavec 3 písm. c) a f); pokud vozidlo taxislužby není v souladu s § 21a odst. 2 písm. b) vybaveno taxametrem, nepoužije se dále odstavec 3 písm. d), e) a g) až i)“.

22. Ze správního spisu soud v dané věci ověřil, že dne 5. 10. 2016 vykonali kontrolní pracovníci správního orgánu I. stupně v rámci výkonu státního odborného dozoru kontrolu vozidla tovární značky Škoda Superb, státní poznávací značky 6 P3 4670, jehož provozovatelem byla žalobkyně. Kontrola se skládala z kontrolní přepravy prostřednictvím služby Uber (Black) objednané přes aplikaci Uber a následné kontroly dodržování povinností předepsaných zákonem o silniční dopravě. Při kontrole bylo zjištěno, že žalobkyně poskytla přepravu na vzdálenost 3,6 km z adresy Vladislavova 18, Praha 1 přes Rašínovo nábř. do ul. Podolské 9, Praha 4, vozidlem bez dokladu o oprávnění k podnikání ve vozidle (§ 9 odst. 2 písm. a) zákona), bez aktuálního výpisu z evidence vozidel taxislužby (§ 21 odst. 3 písm. b) zákona), bez střešní svítilny s nápisem TAXI, bez viditelného označení dopravce (§ 21 odst. 3 písm. c) bodů 1 a 2 zákona) a bez taxamtru (§ 21 odst. 3 písm. d) zákona). Jmenovaná uvedla, že provádí smluvní přepravu přes aplikaci Uber. Písemnou smlouvu na kontrolovanou přepravu obsahující požadované údaje k dopravě a zákazníkům, včetně podpisů ve vozidle neměla a ani taková smlouva nebyla se zákazníkem podepsána. Po ukončení přepravy byla zaplacená úhrada 192,51 Kč prostřednictvím elektronické aplikace. O kontrole byl sepsán protokol ze dne 10. 1. 2017, č. T/20161005/1/Ne, proti němuž podala žalobkyně dne 11. 1. 2017 námitky. V nich uvedla, že v době kontroly nevykonávala taxislužbu, nýbrž sdílenou přepravu, která není zakázaná, a proto se nemohla dopustit jakýchkoli porušení právních předpisů, které upravují taxislužbu. Námitky byly přípisem ze dne 10. 2. 2017 zamítnuty a „Oznámením o zahájení správního řízení“ ze dne 28. 2. 2017 správní orgán I. stupně zahájil ve věci správní řízení, v rámci něhož vydal dne 28. 3. 2017 rozhodnutí o pokutě, jímž shledal žalobkyni vinnou ze správních deliktů podle § 35 odst. 1 písm. g) a e) a podle § 35 odst. 2 písm. m) a n) zákona o silniční dopravě.
23. Proti rozhodnutí o pokutě podala žalobkyně odvolání, o němž žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím.
24. *V prvním žalobním bodu* rozporuje žalobkyně charakter uskutečněné přepravy prostřednictvím aplikace Uber, o níž tvrdí, že není taxislužbou.
25. Otázkou povahy přepravy poskytované na podkladě platformy Uber se zabýval mimo jiné velký senát Soudního dvora EU. Ten se ve svém rozsudku ze dne 20. 12. 2017, sp. zn. C-434/15, Asociación Profesional Elite Taxi proti Uber Systems Spain SL sice primárně zabýval povahou zprostředkovatelské služby poskytované společností Uber, činnost samotných řidičů však opakovaně označil za „přepravní služby“. Konkrétně Soudní dvůr EU uvedl: „*taková zprostředkovatelská služba* (pozn. soudu: služba poskytovaná společností Uber) [...] *musí být považována za „službu v oblasti dopravy“ ve smyslu čl. 58 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.*“ Tyto závěry Soudní dvůr EU potvrdil i ve svém dalším rozhodnutí ze dne 10. 4. 2018, sp. zn. C-320/16, věc „Uber France“. Z rozhodnutí Soudního dvora EU přitom vycházel i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 4. 2020, č. j. 5 As 255/2019 – 32, přičemž dodal, že rozhodující je vlastní materiální podstata poskytované služby, která představuje ekonomický poměr, a to mezi řidičem a zákazníkem.
26. Žalobkyně obranu, že poskytovala sdílenou přepravu, která v době kontroly nebyla zakázaná, uplatnila již ve správním řízení, proto se jí žalovaný zabýval a to konkrétně na str. 2 a 3 napadeného rozhodnutí. Soud se s tímto posouzením ztotožňuje a pro stručnost na ně odkazuje. Soud dodává, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 A 96/2015-38, jehož se žalobkyně dovolává, byl zrušen rozsudkem Nejvyššího

správního soudu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 9 As 291/2016-136. V rozsudku Nejvyšší správní soud mimo jiné uvedl, že přeprava osob uskutečněná řidiči, kteří používají aplikaci UberPOP, se neodehrává v právním vakuu a městský soud v této věci pochybil, když toliko konstatoval, že žalobce uskutečnil přepravu způsobem, který doposud není regulovaný, úkolem soudu bylo posoudit, jestli faktická povaha této přepravy naplňuje či nenaplňuje činnost, kterou současná právní úprava zná, resp. reguluje. Městský soud v Praze vázán právním názorem kasačního soudu rozhodl v této věci dne 21. 7. 2020 znovu, přičemž v rozsudku č. j. 1 A 96/2015-123 dospěl k závěru, že během předmětné jízdy došlo k naplnění zákonem stanovených definičních znaků taxislužby ve smyslu § 2 odst. 9 zákona o silniční dopravě a současně poukázal na judikaturu týkající se posuzované problematiky (rozsudky Městského soudu ze dne 26. 2. 2019, č. j. 11 A 128/2017-55 či ze dne 26. 2. 2019, č. j. 11 A 105/2017-48, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2020, č. j. 5 As 255/2019-32). Na základě zjištěného skutkového stavu v dané věci (který není mezi účastníky sporný a který je popsán výše) dospěl soud i v posuzovaném případě k dílčímu závěru, a sice, že se o sdílenou přepravu nejednalo, když posuzovaná přeprava byla uskutečněna podle zákazníkem určené trasy a to za úplatu. Zcela příhodně žalovaný konstatoval, že osoba provádějící přepravu by nikdy bez poptávky zákazníka danou trasu v daném čase neabsolvovala, přičemž motivací přepravce byl výdělek a to ve standardní cenové hladině taxislužby, konkrétně za přepravu na vzdálenost 3,6 km zaplatil cestující cenu ve výši 192,51 Kč. V takovém případě nelze úspěšně tvrdit, že se jednalo toliko o příspěvek na poskytnutou sdílenou přepravu, ekonomický efekt obsažený v konečné ceně vypovídá o výdělku řidiče taxislužby.

27. Žalobkyně dále přdestřela soudu svou úvahu, že pokud by soud nedospěl k závěru, že se jednalo o sdílenou přepravu, pak se jednalo o smluvní přepravu. Soud se tedy dále zabýval otázkou, zda bylo možné kvalifikovat jednání žalobkyně jakožto smluvní přepravu ve smyslu § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě.
28. Soud nejprve připomíná, že taxislužbou se ve smyslu § 2 odst. 9 zákona o silniční dopravě rozumí „osobní doprava pro cizí potřeby, kterou se zajišťuje přeprava osob včetně jejich zavazadel vozidly určenými k přepravě nejvýše 9 osob včetně řidiče a která není linkovou osobní dopravou, mezinárodní kyvadlovou dopravou nebo příležitostnou osobní silniční dopravou“. Taxislužbu lze přitom provozovat buďto „klasicky“ s taxametrem ve smyslu § 21 odst. 3 zákona o silniční dopravě, nebo na základě předchozích písemných smluv podle odstavce 4 téhož ustanovení.
29. Soud v této souvislosti považuje za vhodné uvést, že § 21 odst. 4 byl do zákona o silniční dopravě vložen novelou č. 102/2013 Sb., přičemž podle důvodové zprávy k tomuto zákonu novelizované ustanovení *„zohledňuje určitá specifika dopravy vozidly do 9 osob včetně řidiče, u nichž se cena zpravidla neodvíjí od ujeté vzdálenosti a času, nejedná se o veřejnou dopravu a objednávky nejsou přijímány řidičem operativně na ulici nebo prostřednictvím dispečinku. V této dopravě jsou si strany smlouvy o přepravě známy a spotřebitel není u tohoto typu přepravy ohrožen na výši účtovaného jízdného, jako je tomu u „klasické“ taxislužby. (...) Tato varianta (...) nezavádí zbytečné povinnosti a náklady podnikatelům v taxislužbě, kteří se rozhodnou poskytovat pouze výše uvedenou příležitostnou dopravu (jedná se zejména o přepravu limuzínami a luxusními vozy na stavby, firemní akce, párty apod. příležitosti). Na druhou stranu se jedná o určitou výjimku, které by mohlo být zneužito nepoctivými taxikáři, kteří by se začali vydávat za tuto „luxusní, příležitostnou“ taxislužbu, aby nemuseli používat taxametr. Tím by v případě realizace takové přepravy mohl být ohrožen zájem na ochraně spotřebitele.*

Proto je v rámci této varianty navržena přesná a přísná úprava této výjimky tak, aby naplnila svůj účel – výjimku umožnit pouze v důvodných případech, kdy se nejedná o „klasickou“ taxislužbu, tzn. kdy je sepsána písemná smlouva mezi smluvními stranami – dopravcem a objednatelem“.

30. Pro posouzení, zda byla přeprava poskytnuta v režimu § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě, je rozhodné, zda mezi objednatelem a žalobkyní došlo k uzavření předchozí písemné smlouvy, zda tato smlouva byla či nebyla uzavřena bezprostředně před zahájením přepravy a zda obsahovala povinné zákonné náležitosti.
31. V posuzovaném případě po uskutečnění přepravy žalobkyně uvedla, že poskytovala smluvní přepravu prostřednictvím aplikace Uber, avšak nepředložila žádnou předem uzavřenou písemnou smlouvu, která by se podle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě měla ve vozidle nacházet. Objednání přepravy se uskutečnilo pomocí mobilní aplikace Uber, jejímž prostřednictvím dochází k uzavření „dohody“ mezi dopravcem a cestujícím. Písemná smlouva uzavřená před přepravou předložena nebyla a to ani ve správním řízení ani v soudním řízení správním.
32. Žalobkyně tvrdí, že písemná forma však byla zachována, neboť v aplikaci Uber jsou v elektronické podobě zaznamenány identifikační údaje o odběrateli služby, o společnosti Uber, o dopravci, o trase, o ceně a to nezaměnitelným způsobem, upozorňuje přitom, že v daném případě je písemná forma v souladu s § 562 odst. 2 občanského zákoníku, neboť je zachována i při právním jednání učiněném elektronicky. V daném případě je smlouva, na níž sice není uveden podpis, avšak vůli k uzavření smlouvy lze projevit i jinými způsoby (např. odkliknutím příslušného políčka), uložena v datovém úložišti Uber.
33. Soud předně připomíná, že žalobkyně svá tvrzení ohledně existence písemné smlouvy nijak nedoložila a nedoložila ani své tvrzení o uložení předmětné smlouvy v datovém úložišti Uber. Ze správního spisu pak jednoznačně vyplývá, že žalobkyně v průběhu kontroly písemnou smlouvu na kontrolovanou přepravu obsahující údaje k dopravě a zákazníkům, včetně podpisů, ve vozidle neměla a ani taková smlouva nebyla se zákazníkem podepsána. Za této situace soud přistoupil k vypořádání dalších žalobních námitek v prvním žalobním bodu, v nichž žalobkyně tvrdí, že přeprava, kterou uskutečnila, nebyla „klasickou“ taxislužbou.
34. Objednání a uskutečnění přepravy prostřednictvím mobilní aplikace Uber svým charakterem zcela odpovídá poskytnutí „klasické“ taxislužby. Je tomu tak proto, že provozování taxislužby ve smyslu § 21 odst. 3 zákona o silniční dopravě funguje na principu anonymní pohotovostní služby, během níž jsou objednávky přijímány řidičem operativně na ulici nebo prostřednictvím dispečinku. V takovém případě je přeprava uskutečněna bezprostředně po jejím objednání, takže jednotlivé úkony na sebe plynule navazují. Naproti tomu poskytování taxislužby ve smyslu § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě probíhá neveřejným způsobem na základě písemných smluv, které však nesmějí být uzavřeny bezprostředně před uskutečněním přepravy. Z uvedeného je tedy podle soudu patrné, že podstata objednání a uskutečnění přepravy klasické taxislužby a přepravy přes mobilní aplikaci Uber je totožná, neboť v obou případech je přeprava uskutečněna bezprostředně po jejím objednání. Jediným rozdílem je způsob objednání přepravy, kdy dispečera taxislužby nahrazuje automatizovaný softwarový systém společnosti Uber. Tato okolnost však není pro posouzení charakteru přepravy relevantní a zcela jistě z ní nečiní smluvní přepravu ve smyslu § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě.

35. V posuzovaném případě se podle soudu nemohlo jednat o přepravu podle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě, čemuž odpovídá skutečnost, že žalobkyně žádnou předem uzavřenou písemnou smlouvu při kontrole nepředložila, ač by se podle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě měla ve vozidle nacházet. Naopak v rámci podaných námitek do protokolu o provedené kontrole ze dne 11. 1. 2017 pak tvrdila, že vykonávala sdílenou přepravu. Dále je třeba uvést, že nebylo nijak prokázáno, že v době realizace kontrolní přepravy při uskutečnění objednávky přes aplikaci Uber objednateli byla známa druhá smluvní strana, když žalobkyně žádnou předem uzavřenou písemnou smlouvu při kontrole nepředložila a identifikaci dopravce, jeho obchodní jméno, sídlo a IČO se objednatel dozvěděl až prostřednictvím následně obdržené elektronické faktury, kterou si zákazník musel stáhnout. Protože vozidlo nebylo vybaveno taxametrem a příslušným způsobem označeno, bylo nezbytné, aby byla cena jízdného předem smluvně stanovena a rovněž, aby bylo známo, který dopravce přepravu realizuje. Ze správního spisu však vyplývá, že cena nebyla před přepravou sdělena (viz záznam z kontrolní jízdy) a požadavku zákona neodpovídá ani tvrzení žalobkyně, že po obdržení poptávky bylo uvedeno přibližné rozpětí ceny.
36. K tvrzení žalobkyně, že písemná smlouva byla v elektronické podobě uložena v rámci aplikace Uber, z čehož má vyplývat, že se v souladu s § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě nacházela ve vozidle v průběhu přepravy, soud jednak připomíná, že svá tvrzení žalobkyně nijak důkazně nepodpořila a jednak o skutečnosti, že smlouva splňující veškeré požadavky zákona před samotnou jízdou uzavřena nebyla, svědčí, že údaje o požadované ceně a o dopravci se objednatel dozvěděl až po jejím uskutečnění. Teprve z vytištěné faktury (která je součástí spisového materiálu) lze seznat, že přeprava byla uskutečněna dne 5. 10. 2016 žalobkyní v ceně 192,51 Kč, která byla zaplacená. Znovu lze připomenout, že ačkoliv se žalobkyně již ve správním řízení dovolávala § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě, v průběhu přepravy ani během následujícího řízení nepředložila smlouvu splňující tvrzené náležitosti a to navzdory skutečnosti, že bylo její povinností mít vozidlo touto smlouvou vybaveno.
37. Žalobkyně připouští, že smlouva není opatřena podpisem zákazníka a uvádí, že dostačujícím projevem vůle je samotné „odkliknutí“ nabídky, k tomu soud uvádí, že žalobkyně je v pozici, kdy ji tíží důkazní břemeno, že k uzavření předmětné smlouvy před zahájením přepravy došlo se všemi zákonem stanovenými náležitostmi a toto důkazní břemeno žalobkyně neunesla.
38. S ohledem na výše uvedené soud dospěl k závěru, že žalobkyně při poskytnutí přepravy nerespektovala podmínky stanovené v § 21 odst. 4 zákona o silničním provozu, neboť smlouva nebyla v rozporu s tímto ustanovením uzavřena bezprostředně před uskutečněním přepravy a neobsahovala nezbytné náležitosti.
39. Lze dodat, že nová zákonná pravidla pro poskytování přepravy na základě aplikace Uber byla do zákona o silniční dopravě zavedena novelou č. 115/2020 Sb., i ta však zachovala povinnost sdělit objednateli ještě před objednáním přepravy konečnou cenu za tuto přepravu a dále údaje o dopravci, kterými jsou jeho jméno a příjmení, obchodní firma nebo název, adresa sídla a identifikační číslo. V aktuálně účinném znění zákona o silniční dopravě jsou tedy pro dopravce využívající aplikaci Uber tyto povinnosti stanoveny zcela výslovně.

40. Jak uvedeno výše, zdejší soud na základě zjištěných skutkových okolností uzavírá, že přeprava realizovaná prostřednictvím aplikace Uber svým charakterem odpovídala poskytnutí taxislužby ve smyslu § 21 odst. 3 zákona o silniční dopravě. Ostatně tento závěr není v rozhodovací praxi správních soudů ojedinělý, neboť městský soud již v rozsudku ze dne 14. 11. 2019, č. j. 10 A 158/2017-37, vyjádřil přesvědčení, že *„aplikace Uber toliko s cílem provozní úspory přebírá roli dispečinku v organizaci přepravy vozy taxislužby spolupracujících dopravců s tím, že živého dispečera nahrazuje automatizovaný softwarový systém, který distribuuje konkrétní požadavky poptávajících zákazníků po přepravní službě mezi nasmlouvané dopravce za úplatu odpovídající předem stanovené cenové představě nabízející smluvní strany (čili samotným zprostředkovatelem a organizátorem přepravy), vyjádřené před jízdou předmětným odhadem ceny, a po jízdě fakturaci samotného jízdného podle skutečných podmínek parametricky cenotvorně ovlivňujících výslednou cenu. (...) Nebyla-li žalobcem poskytnutá přeprava spolujízdou, nýbrž představovala úplatně poskytnutou přepravní službu povahy taxislužby, v níž úlohu dispečinku plnila aplikace organizátora celého systému přepravy UberBlack, musela z povahy věci podléhat zákonné úpravě taxislužby tak, jak ji pro všechny dopravce jednotně stanovil zákon o silniční dopravě“*.
41. Pro úplnost soud dodává, že na povinnosti respektovat § 21 odst. 3 zákona o silniční dopravě nic nemění ani to, že žalobkyně měla vozidlo evidováno jakožto vozidlo bez taxamtru. Žalobkyně zcela totožnou námitku vznesla již ve svém odvolání proti rozhodnutí o pokutě a žalovaný se jí vyčerpávajícím způsobem zabýval na str. 4 napadeného rozhodnutí. Soud proto pouze ve stručnosti uvádí, že prohlášení dopravce dle § 21a odst. 2 písm. b) zákona o silniční dopravě má povahu čestného prohlášení o tom, že vozidlo bude užíváno výhradně pro přepravy na základě předchozích písemných smluv. Toto prohlášení však nikterak nezaručuje, jaký typ přepravních služeb bude dopravce skutečně poskytovat. Pokud tedy dopravce poskytne přepravu, která svým charakterem odpovídá „klasické“ taxislužbě, vztahují se na něj povinnosti stanovené v § 21 odst. 3 zákona o silniční dopravě a při jejich nerespektování se dopustí příslušných přestupků.
42. Ve druhém žalobním bodu žalobkyně namítá, že pokutu 70 000 Kč jí správní orgány uložily v nepřiměřené výši, současně poukazuje na čtyři rozhodnutí žalovaného, z toho 2 vydaná v roce 2015 se sankcí původně ve výši 49 000 Kč a poté snižené na výši 20 000 Kč z důvodu nepřiměřenosti, dále na jedno rozhodnutí vydané v roce 2016 se sankcí ve výši 50 000 Kč a na jedno rozhodnutí vydané v roce 2017 rovněž se sankcí ve výši 50 000 Kč.
43. Lze konstatovat, že žalovaný ke shodným odvolacím námitkám, které se týkají výše uložené pokuty uvedl, že správní řízení, na něž dopravce odkazuje, se netýkají totožných porušení zákona. Zdůraznil nutnost individuálního posouzení každého jednotlivého případu a připomněl, že v době, kdy došlo ke spáchání předmětných deliktů, bylo již veřejně známo, že poskytování činnosti prostřednictvím aplikace Uber je nezákonné. S poukazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133 uvedl, že správní orgány mají bez součinnosti účastníka řízení velmi omezené možnosti zjišťování majetkových poměrů účastníka řízení a v posuzovaném případě dopravce neposkytl správním orgánům relevantní informace o svých osobních a majetkových poměrech. Žalovaný vyšel ze skutečnosti, že v daném případě byla uložena podnikající fyzické osobě (doloženo průkazem řidiče taxislužby č. 007959 s platností do 4. 5. 2021) pokuta ve výši 70 000 Kč, u níž nelze předpokládat, že bude likvidační, a to i vzhledem k možnosti zaplacení pokuty ve splátkách. S ohledem na možnost rozložení splátek až na dobu šesti měsíců, by výše měsíční splátky byla 980 Kč,

z tohoto důvodu nelze předpokládat likvidační důsledky. Žalovaný zohlednil rovněž, že došlo k porušení zákona poškozující spotřebitele, přičemž ukládaná sankce musí naplňovat svůj účel z hlediska individuální i generální prevence.

44. Soud neshledal, že by pokuta uložená žalobkyni ve výši 70 000 Kč byla oproti pokutám uloženým v obdobných řízeních nepřiměřená.
45. Městský soud zde konstatuje, že právní povědomí ohledně poskytování přeprav přes aplikaci Uber se postupně vyvíjelo a úměrně tomu se vyvíjela i soudní judikatura, která postupně reagovala na otázky, které vyvstaly a souvisely s poskytováním této formy přepravy. Uvedené se projevilo i ve správní praxi správních orgánů, které zpočátku, dokud nebyl výklad formy přepravy Uber jednoznačně vyložen soudní judikaturou, ukládaly pokuty v nižší výši, což se odráží i v uložení pokut v roce 2015 a teprve později přikročily k přísnějšímu postihu. Vyдалy-li správní orgány v roce 2016 jedno rozhodnutí s pokutou ve výši 50 000 Kč a v roce 2017 rovněž jedno rozhodnutí ve výši 50 000 Kč, na něž v žalobě upozorňuje žalobkyně právě ve vztahu k jí uložené pokutě ve výši 70 000 Kč v roce 2017, nepovažuje soud tuto skutečnost za důvod, který by měl odrážet vybočení z dosavadní správní praxe. Naopak je vidět postupnou vzrůstající tendenci ke zvýšení výše pokut na základě již jednoznačně objasněných otázek spojených s přepravou dopravců používající aplikaci Uber. Soudu je přitom z rozhodovací činnosti známo, že závěry žalovaného v napadeném rozhodnutí odpovídají správní praxi žalovaného i výši udělovaných pokut, neboť dopravci používající aplikaci Uber opakovaně podávají správní žaloby proti rozhodnutím, jimiž je jim ukládána pokuta za nedodržování zákona o silniční dopravě. V tomto směru lze odkázat např. na řízení sp. zn. 14 A 180/2019 (v této věci byla žalobci uložena pokuta ve výši 100 000 Kč za přestupky spáchané dne 23. 1. 2018) nebo na řízení sp. zn. 9 A 117/2018 (žalobci byla uložena pokuta ve výši 150 000 Kč, neboť dne 27. 11. 2017 poskytl přepravu vozidlem, které nebylo zapsáno v evidenci vozidel taxislužby). I v těchto řízeních dopravce zastupoval zástupce žalobkyně, Mgr. Ing. Jan Bouček, a proto lze důvodně předpokládat, že žalobkyni rozhodovací praxe žalovaného je známa.
46. Soud shledal výši uložené pokuty zcela přiměřenou počtu spáchaných přestupků, odrážející i skutečnost, že žalobkyně je podnikatelkou v oblasti taxislužby, přesto zvolila způsob přepravy, při němž se dopustila spáchaní skutkových podstat v oblasti taxislužby, které patří právě v této oblasti k nejzávažnějším. Výše, v níž byla pokuta uložena, nevybočuje z mezí stanovených zákonem, je přiměřená okolnostem případu a je způsobilá splnit svůj účel.
47. Závěrem se městský soud z úřední povinnosti zabýval s ohledem na pozdější novelizace zákona o silniční dopravě (zákonem č. 115/2020 Sb. a 337/2020 Sb.) otázkou, zda je pozdější právní úprava pro žalobkyni příznivější. Rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 - 46, č. 3528/2017 Sb. NSS totiž judikoval, že „rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlídnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchan, je-li to pro pachatele příznivější“. Pokud by pozdější úprava pro žalobkyni byla příznivější, byl by městský soud tedy povinen napadené rozhodnutí *ex officio* zrušit.

48. Městský soud přitom shledal, že v důsledku pozdějších novelizací došlo pouze k formálním změnám relevantních ustanovení - v letech 2017 a 2018 účinné ustanovení § 35 odst. 1 písm. g) bylo s účinností od 1. 7. 2020 přesunuto do písm. f) téhož ustanovení, a stejně tak ustanovení § 35 odst. 2 písm. w) bylo přesunuto do písm. u) téhož ustanovení. Věcně však zůstala úprava shodná, skutková podstata zůstala zachována - porušení předmětných povinností jsou nadále jednáními postižitelnými jako přestupek a nedošlo ani ke změně sazeb pokut. Pozdější právní úprava tak není pro žalobkyni příznivější.
49. Soud tedy žalobu neshledal důvodnou, a proto ji ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
50. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. březen 2021

JUDr. Jan Ryba, v. r.
předseda senátu